

A photograph of two men in high-visibility yellow and grey safety jackets. The man on the left has a beard and is looking towards the man on the right. The man on the right is gesturing with his hand while speaking. The background is a blurred outdoor setting with a building and trees.

KOUVOLLA

Kouvolan kaupungin v. 2022 ostolaskut ja hankintojen paikallisuusaste

Kehittämispäällikkö Liisa Kolari 4.5.2023

Johdanto

- Kaupungin ostolaskuja on analysoitu vuodesta 2013 ja ne on avattu kaupungin sivuilla avoimena datana [Avoin data - Kouvolan kaupunki](#)
- Edellisessä kaupunkistrategiassa (kv 29.1.2018) hankintojen paikallisuusaste oli valittu yhdeksi elinvoiman kasvutekijäksi ja sitä seurattiin indikaattoriarvolla. Lähtöarvo oli 39,3 % vuonna 2016 ja tavoitearvo vuoteen 2023 oli 50 % ja vuoteen 2030 60 %. Vuoden 2023 tavoitearvo saavutettiin vuonna 2020, jolloin paikallisuusaste oli korkeimmillaan, 52,4 %. Sen jälkeen arvo on laskenut alle 50 %:n.
- Uudessa kaupunkistrategiassa KOUVOLA – Kaakkois-Suomen keskus on edelleen kasvukärkinä lasten ja nuorten lisäksi yritykset. Strategian mukaan ”**Yrittäjille Kouvola tarjoaa helppoutta, verkostoja ja vauhtia kasvuun – koosta riippumatta**”. Uudessa strategiassa ei ole asetettu tavoitearvoa hankintojen paikallisuusasteelle, mutta sitä seurataan jatkossakin, koska tavoite on hankintaohjelmassa ja seuranta on kirjattu myös voimassa olevaan valtuustosopimukseen. Paikallinen yritys tarkoittaa sitä, että yrityksen kotipaikka on Kouvola. Kotipaikka perustuu Patentti- ja rekisterihallituksen ja Verohallinnon Yritys- ja yhteisötietojärjestelmän tietoihin.
- Kaupungin hankintaohjelman 2021-2025 (hyväksytty kh 10.5.2021) yksi päämääristä on Elinvoiman kasvun tukeminen ja siinä yhtenä tavoitteena on hankintojen paikallisuusasteen kasvu.
- Tässä analyysissä tarkastellaan vuositasolla toimittajien lukumäärää, ostojen suuruusluokkaa, toimittajien kotipaikkaa ja ostojen jakautumista kotipaikan mukaan. Toimittajista on tarkasteltu erikseen kouvoolalaisia toimittajia ja muita on tarkasteltu maakunnittain. Maakuntiin kuuluvat kunnat on listattu liitteessä 1. 20 suurimman toimittajan osalta on myös avattu toimituksen sisältöä. Sisältö perustuu voimassa oleviin sopimuksiin, mutta voi myös sisältää muuta.

Johdanto

- Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 31.1.2023 § 35 muuttaa hankintaohjelman seurannassa käytettyä hankintojen paikallisuusasteen mittaria vuodesta 2023 alkaen siten, että paikallinen yritys määrittyy sen mukaisesti, onko yrityksellä toimipiste Kouvolassa. Lisäksi päätettiin, että siirtymävaiheessa eli vuoden 2023 seurantatiedoissa esitetään uuden seurantaluvun rinnalla myös aiemmin voimassa olleen paikallisuuskäsitteen mukaiset tiedot peruskunnan vuoden 2023 ostojen paikallisuusasteesta.
- Edellä mainittu päätös ei koske tarkastelussa olevaa vuoden 2022 aineistoa.
- Tämä vuoden 2022 aineisto sisältää edellisten vuosien tapaan sekä käyttötalouden menot että investoinnit ja aineistosta on poistettu toimijoita kuten Kela, Keva, Kuntarahoitus, kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöitä sekä yksityishenkilöitä. Lisäksi on poistettu tilejä kuten asiakaspalvelujen ostot valtiolta, kunnilta ja kuntayhtymiltä, muut yhteistoimintaosuudet, rahoitus- ja pankkipalvelut ja yhteisöille maksettavat avustukset. Näin ollen nämä luvut eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätöksessä esitettyjen hankintalukujen kanssa.
- Muutoksena aiempien vuosien analyysiin, tässä esitetyt kustannukset ovat nettokustannuksia (eli ei sisällä arvonlisäveroa), kun aiemmin on raportoitu bruttokustannuksia. Tämä johtuu uudesta raportointitavasta, joka on laadittu Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan. Kustannusten tarkastelutavan muutos ei muuta hankintojen paikallisuusastetta, mutta näkyy pienempinä kokonaisostoina ja kouvolaalaisilta yrityksiltä tehtyjen ostojen euromäärässä.
- Lisäksi aiempina vuosina on tarkasteltu ostojen jakautumista yritysmuodoittain. Nyt ko. tarkastelu on jätetty pois, koska sillä ei ole vaikutusta paikallisuusasteeseen ja yhä useampi yritys on muuttanut yritysmuotonsa osakeyhtiöksi vuonna 2019 tulleen muutoksen johdosta, jossa osakeyhtiön osakepääomalla ei ole vähimmäismäärää, vaan osakeyhtiön voi perustaa kokonaan ilman osakepääomaa. Suurin osa toimittajista on osakeyhtiöitä.

Yhteenveto ostolaskut 2013-2022

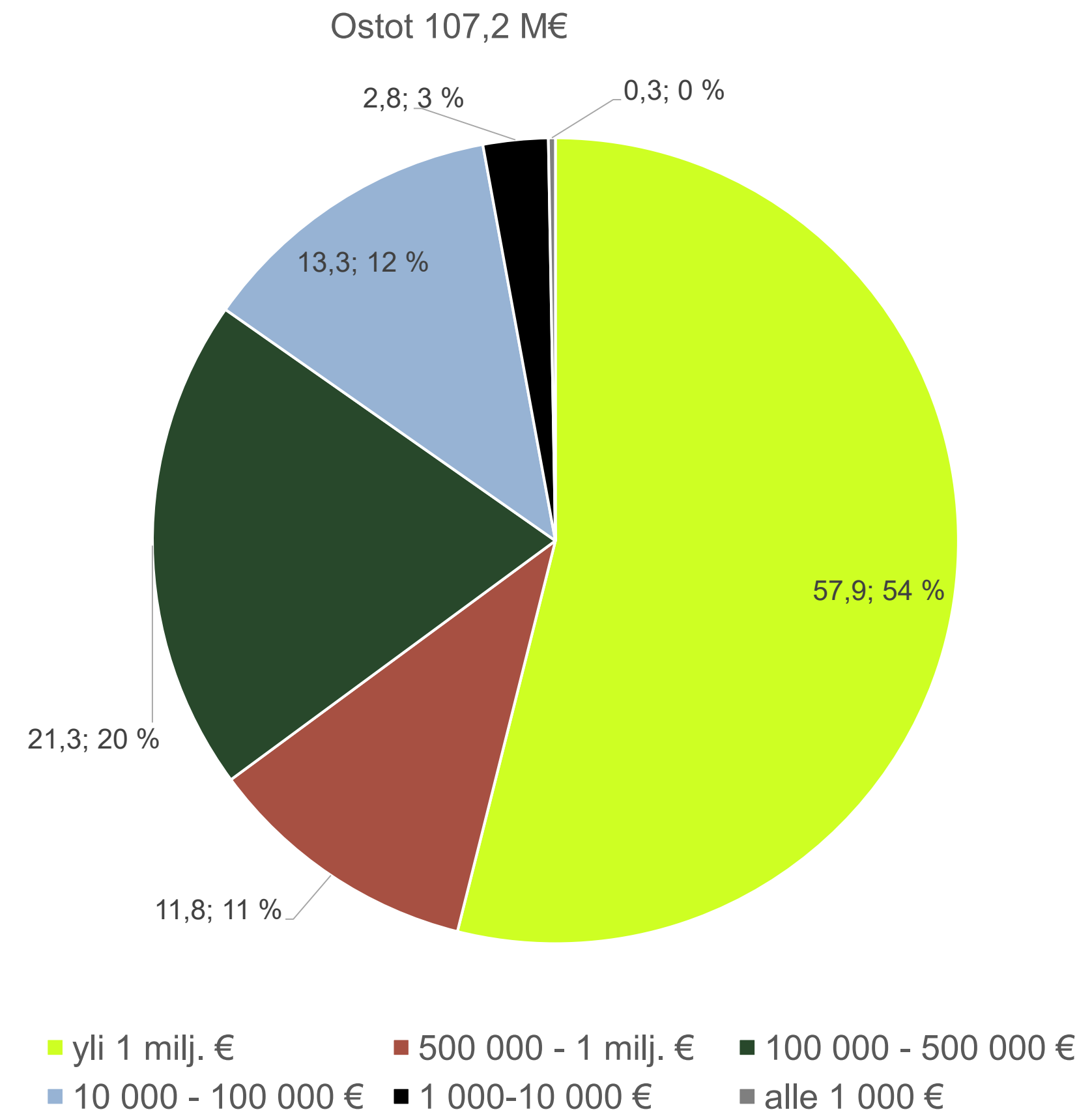
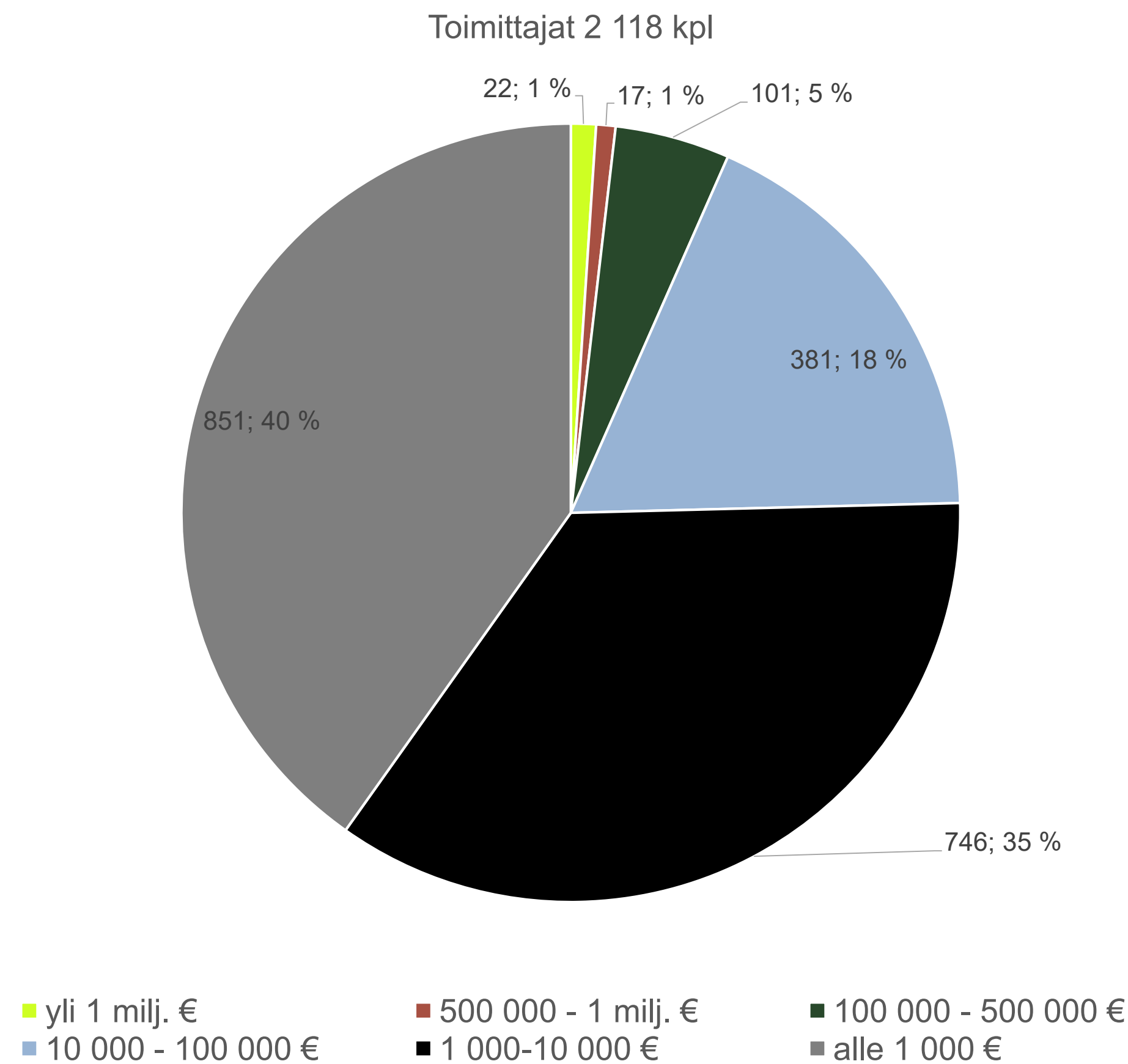
Vuosi	Ostolaskut yhteensä milj. €	Toimittajat yhteensä kpl	Kouvolaalaiset toimittajat kpl (osuus kaikista toimittajista)	Kouvolaalaisilta tehdyt ostot milj. € (osuus kaikista ostoista)
2013	224,9	4 582	1 492 (32,6 %)	82,6 (36,7 %)
2014	236,0	4 412	1 443 (32,7 %)	87,7 (37,2 %)
2015	202,1	4 252	1 394 (32,8 %)	78,6 (38,9 %)
2016	221,7	4 095	1 287 (31,4 %)	87,0 (39,3 %)
2017	201,5	3 927	1 208 (30,9 %)	77,8 (38,6 %)
2018	183,0	3 808	1 172 (30,8 %)	75,7 (41,4 %)
2019	131,9	2 691	813 (30,2 %)	64,4 (48,8 %)
2020	110,4	2 388	728 (30,5 %)	57,8 (52,4 %)
2021	122,0	2 464	734 (29,8 %)	56,7 (46,4 %)
2022	107,2	2 118	703 (33,2 %)	51,6 (48,1 %)

Taulukossa nähdään kehitys 10 vuoden ajalta. Kaupungin päätösvalta ostopalvelujen suhteen on vähentynyt huomattavasti kuin myös kouvolaalaisten toimittajien määrä ja heiltä ostettujen tuotteiden ja palvelujen euromääräinen summa.

Tämä johtuu kaupungin toiminnallisista muutoksista, joista suurin oli sote-palvelujen siirto Kymsoteen vuonna 2019. Vuonna 2022 suurimmat muutokset kaupungin palvelutuotannossa olivat lomituspalvelun siirto Sysmän kunnan hoidettavaksi ja ammattiopiston yhtiöittäminen.

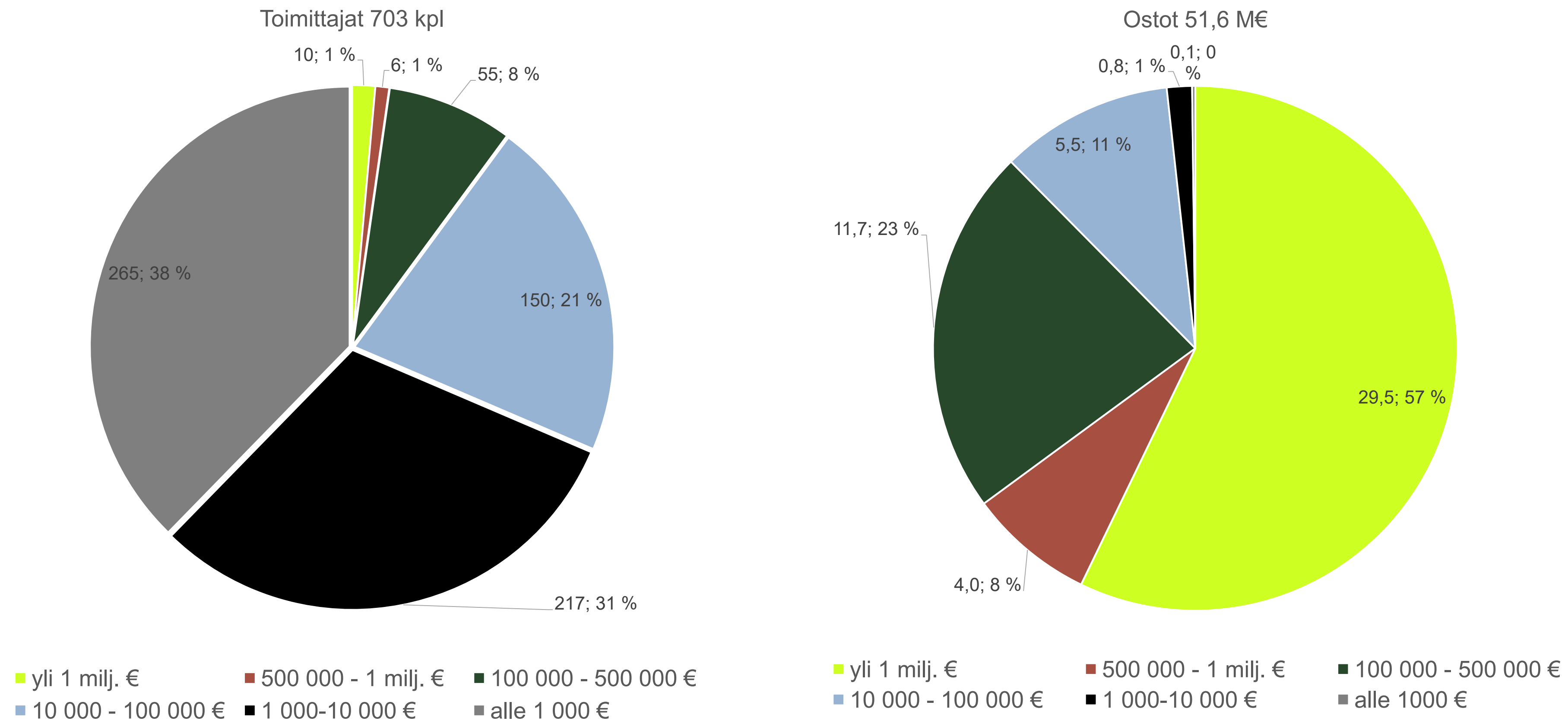
Suhteellisesti, kouvolaalaisten toimittajien osuus kaikista toimittajista oli suurin viime vuonna eli 33,2 % ja euromääräisten ostojen osuus kaikista ostoista vuonna 2020 eli 52,4 %.

2022 – Toimittajien jakautuminen ostojen suuruuden mukaan vuositasolla ja ostojen kokonaismäärä ko. suuruusluokissa

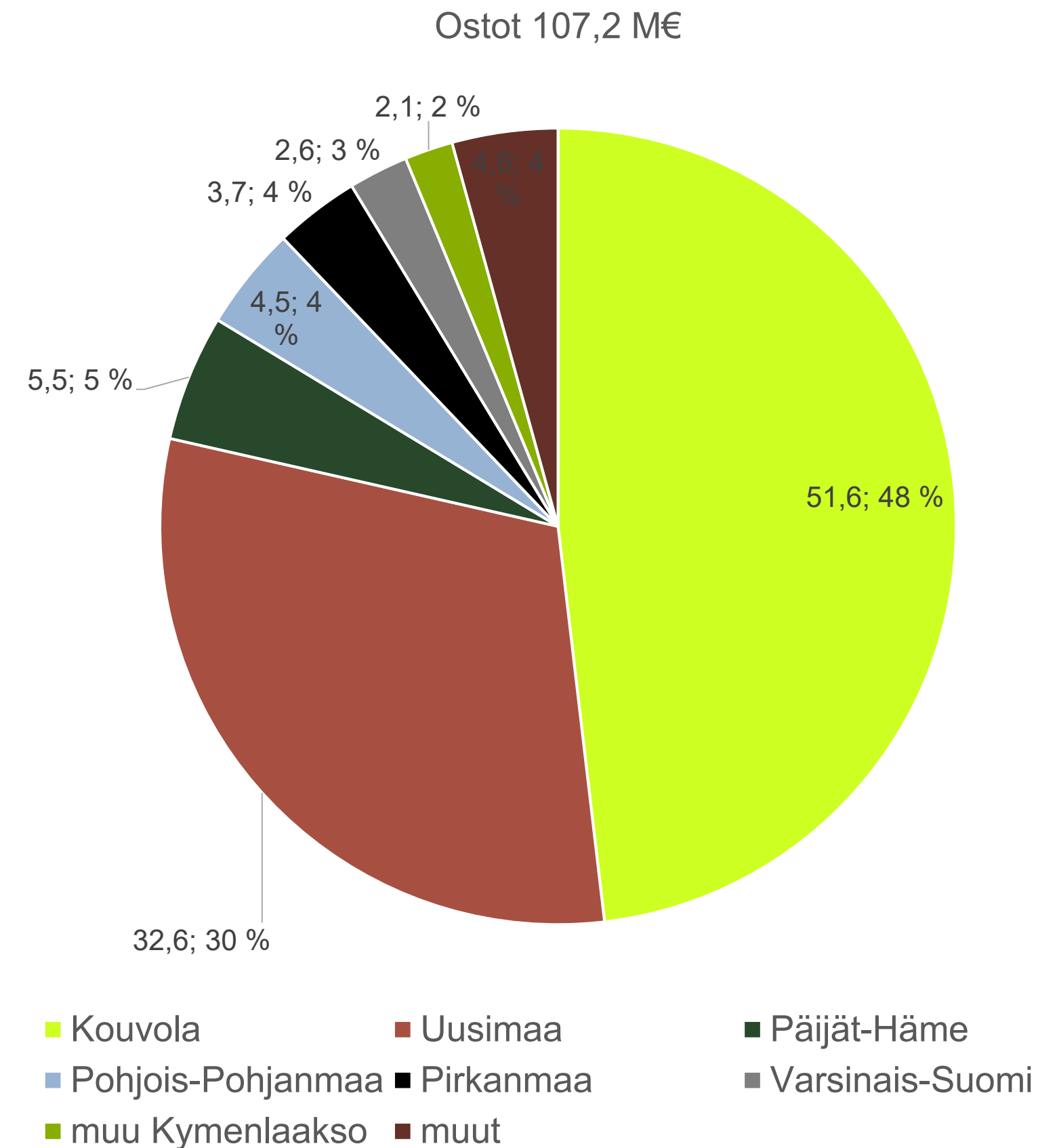
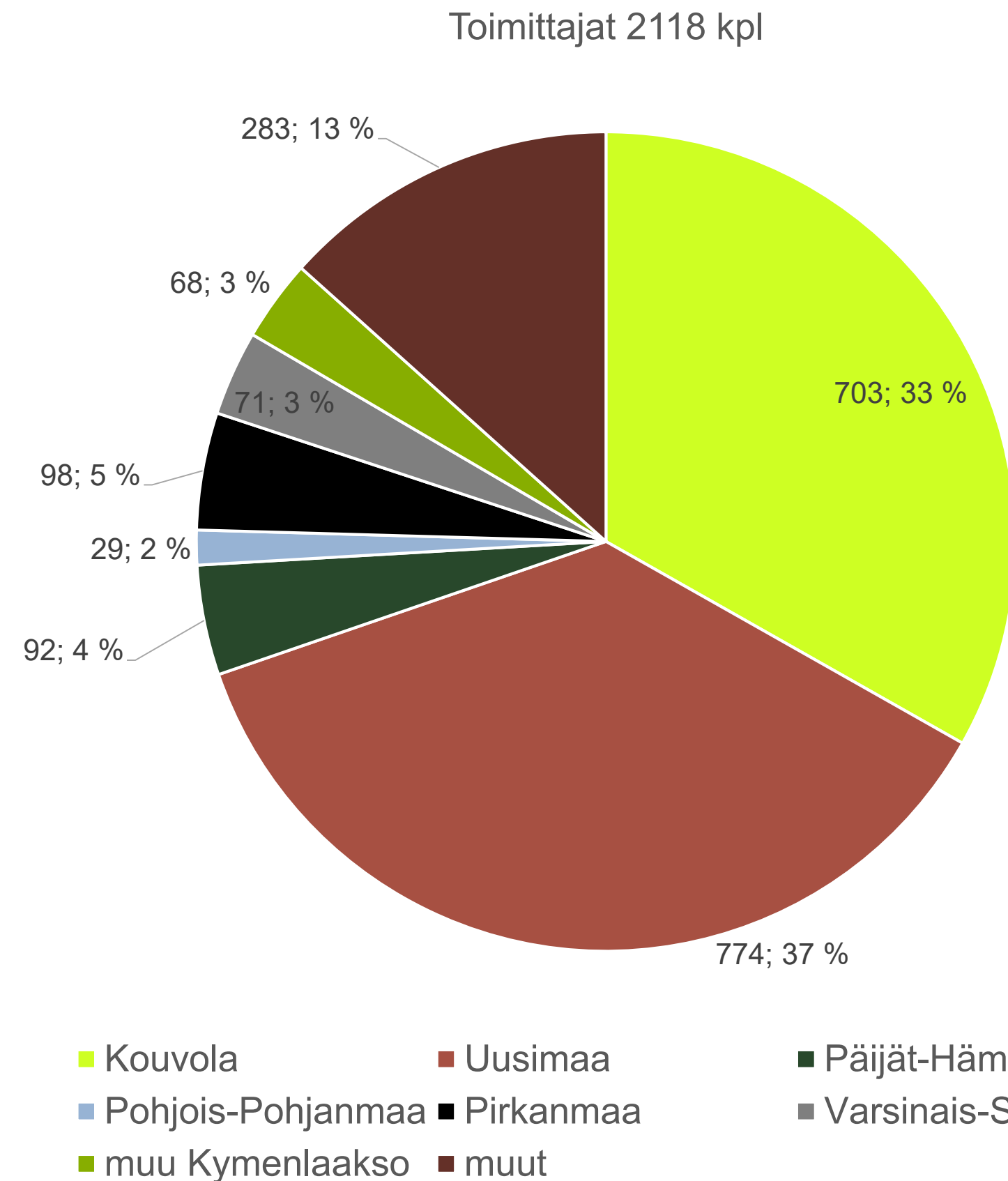
22:ltä toimittajalta (1 % kaikista toimittajista) ostettiin 57,9 milj. €:lla (54 % kaikista ostoista).

2022 – Kouvolaalaisten toimittajien jakautuminen ostojen suuruuden mukaan vuositasolla ja ostojen kokonaismäärä ko. suuruusluokissa

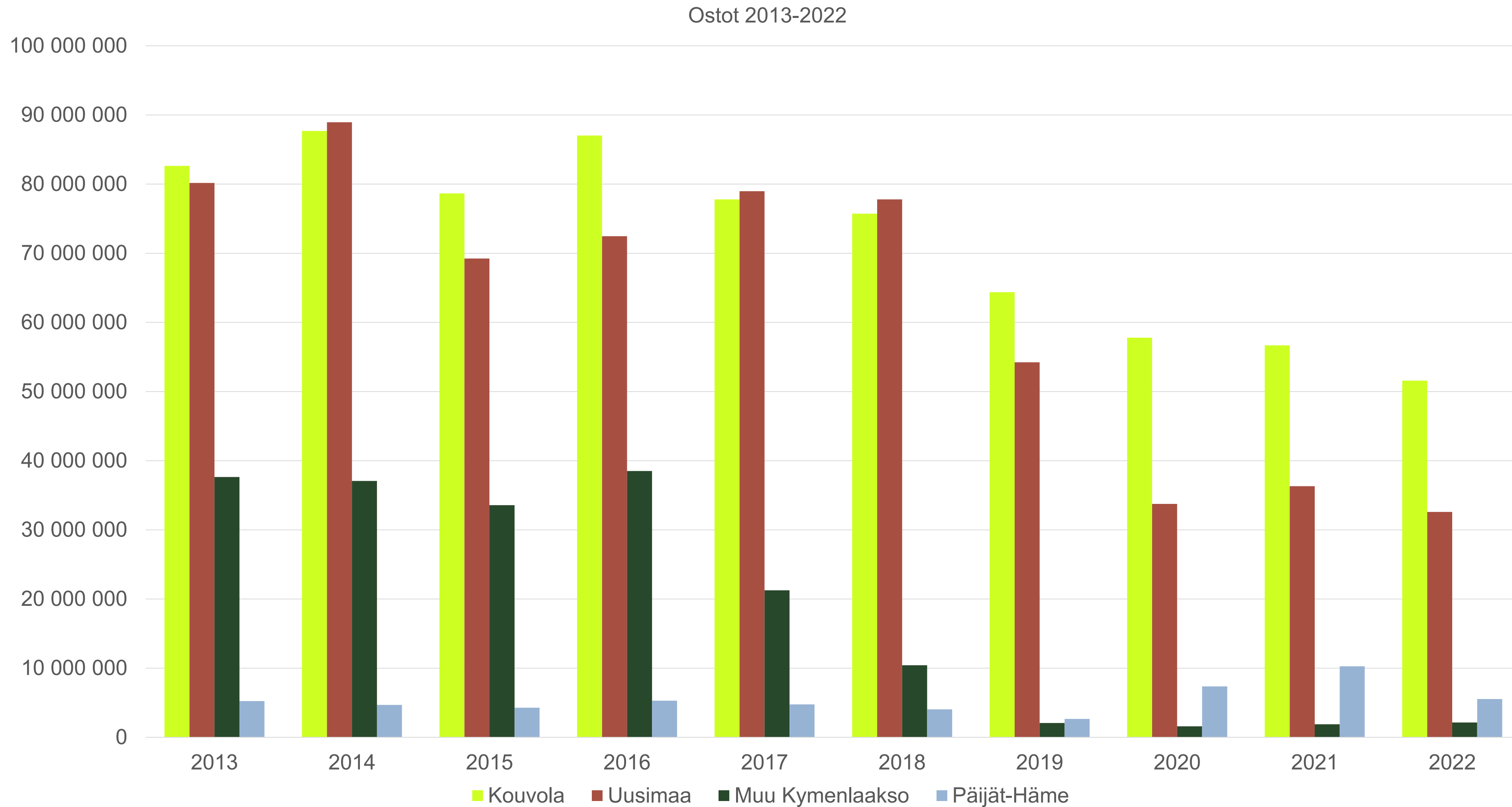
Kouvolaalaisista toimittajista kymmeneltä (1 % kaikista toimittajista) ostettiin 29,5 milj. €:lla (57 % kaikista ostoista).

Toimittajat ja eurot kotipaikan mukaan 2022

Toimittajista 703 kpl (33 % kaikista toimittajista) oli Kouvolaan ja niiltä ostettiin 51,6 milj. €:lla (48 % kaikista ostoista). Määrällisesti eniten toimittajia oli Uudeltamaalta eli 774 kpl, näiltä ostettiin 32,6 milj. €:lla (30 % kaikista ostoista)

Ostot kotipaikan mukaan 2013-2022, M€

10 vuoden tarkasteluajanjaksolla on nähtävissä selvä lasku ostojen euromäärässä niin Kouvolan, Uudenmaan kuin muun Kymenlaakson osalta. Erityisesti muun Kymenlaakson osalta näkyy sosiaali- ja terveystaloudessa tapahtuneet muutokset.

Suurimmat toimittajat 2022

Toimittaja	Sisältö mm.	Yritys- muoto	Koti- paikka	Ostot €
KSS Verkko Oy	Sähkön jakelu	oy	Kouvola	7 666 899
Peab Industri Oy	Asfalttiurakka 2021-2022	oy	Helsinki	5 926 982
KSS Energia Oy	Sähkö, lämpö	oy	Kouvola	5 696 493
Lehto Tilat Oy	Sarkolan koulun kvr-urakka	oy	Kempele	4 361 806
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	ICT-palvelut	oy	Kouvola	3 949 884
Erkki Heikkilä Oy	Infran rakennusurakat	oy	Orimattila	3 892 852
Elimäen Liikenne Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	Kouvola	2 893 415
Sarastia Oy	Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut	oy	Helsinki	2 153 645
Utin Rakennus Oy	Pääpelastusaseman saneeraus, Inkeröisten uimahallin korjaustyöt	oy	Kouvola	2 070 788
Normivalaistus Oy	Valaistuksen rakentaminen (RRT)	oy	Tampere	2 025 573
KSS Rakennus Oy	Valaistussuunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito, katuvalosaneeraus	oy	Kouvola	1 797 760
Recset Oy	Infran rakennusurakat	oy	Tuusula	1 698 736
Meira Nova Oy	Elintarvikkeet	oy	Tuusula	1 642 128
Kymen Charterline Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	Kouvola	1 503 383
Suomen Kirjastopalvelu Oy	Perusopetuksen kirjat, Kyytikirjaston kirjat	oy	Helsinki	1 404 263
Kouvolan Vesi Oy	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen, hulevesi-pumppaamojen kaukovalvonta sekä huolto- ja kunnossapito, vesihuollon ja katujen saneeraushankkeita	oy	Kouvola	1 350 804
Touhula Hymy Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	oy	Jyväskylä	1 350 758
Norlandia Päiväkodit Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	oy	Espoo	1 340 339
Linjaliikenne Martti Laurila Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	Kouvola	1 324 597
Pilke päiväkodit Oy	Varhaiskasvatuspalvelut	oy	Espoo	1 320 477

Suurimmat kouvolaalaiset toimittajat 2022

Toimittaja	Sisältö mm.	Yritysmuoto	Ostot €
KSS Verkko Oy	Sähkön jakelu	oy	7 666 899
KSS Energia Oy	Sähkö, lämpö	oy	5 696 493
Kaakkois-Suomen Tieto Oy	ICT-palvelut	oy	3 949 884
Elimäen Liikenne Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	2 893 415
Utin Rakennus Oy	Pääpelastusaseman saneeraus, Inkeröisten uimahallin korjaustyöt	oy	2 070 788
KSS Rakennus Oy	Valaistussuunnittelu, rakentaminen ja kunnossapito, katuvalosaneeraus	oy	1 797 760
Kymen Charterline Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	1 503 383
Kouvolan Vesi Oy	Vesihuollon suunnittelu ja rakennuttaminen, hulevesi-pumppaamojen kaukovalvonta sekä huolto- ja kunnossapito, vesihuollon ja katujen saneeraushankkeita	oy	1 350 804
Linjaliikenne Martti Laurila Oy	Joukkoliikennepalvelut	oy	1 324 597
Kouvola Innovation Oy	Elinkeinopalvelut, elinkeinojen kehittämistoimenpiteet	oy	1 254 322
Tykkimäen Sora Oy	Kiviainekset	oy	824 714
Kymen Granite Oy	Infran rakennusurakat (ulkoilureitit)	oy	811 171
Mäkikylän Päiväkotiyhdistys r.y.	Varhaiskasvatuspalvelut	ry	636 815
Cerdo Oy	Kattolumityöt	oy	582 858
Seppo Ruohoniemi Oy	Talvihoito, hiekanpoisto, niitot, työkonepalvelut	oy	550 027
Nykysiivous Oy	Siivous- ja hygieniatuotteet	oy	549 914
Pohjois-Kymen Steiner-Päiväkodin	Varhaiskasvatuspalvelut	ry	449 005
Kymenlaakson Sähkö Oy	Sähkön jakelu	oy	439 824
Vepek Vuorinen Oy	Talvihoito, hiekanpoisto, työkonepalvelu	oy	419 249
Kymenlaakson Jäte Oy	Jätteen käsittely	oy	405 855

Yhteenveto

- Koko tarkasteluajanjaksolla 2013-2022 ostot, joihin kaupungilla on mahdollisuus vaikuttaa ovat pienentyneet 52 %, toimittajien kokonaislukumäärä 54 % ja kouvolaisten toimittajien määrä 53 %. **Kouvolaalaisilta toimittajilta tehtyjen ostojen suhteellinen osuus kasvoi kohti tavoitetta aina vuoteen 2020, jolloin se oli korkeimmillaan 52,4 %. Osuus kuitenkin laski vuonna 2021 ollen 46,4 %. Viime vuonna osuus taas kasvoi hieman ollen 48,1 %. Euromääräinen osuus on laskenut tarkasteluajanjaksolla 31 milj. euroa eli 38 %. Raportointitavan muutos vuodesta 2022 lähtien vaikuttaa tietojen vertailukelpoisuuteen ja euromääräinen muutos on todellisuudessa pienempi.**
- Ostot ovat keskittyneet isoille toimittajille, vuonna 2022;
 - 1 %:lta toimittajista (21 kpl) ostettiin 54 % kaikista ostoista (57,9 milj. €).
 - 1 %:lta kouvolaalaisista toimittajista (10 kpl) ostettiin 57 % kouvolaalaisilta toimittajilta tehdyistä ostoista (29,5 milj. €)

Yhteenveto

- Kotipaikka tarkastelussa tulee myös muistaa, että mikäli yhteisöllä on toimipaikka useassa kunnassa, yhteisön vero lisätään näiden kuntien laskentaeriin yhteisön toimipaikkojen kunnittaisten henkilöstömäärien suhteessa.
- Esimerkiksi iso osa muualla kuin Kouvolassa kotipaikkaansa pitävien varhaiskasvatuspalveluyritysten henkilöstöstä asuu Kouvolassa, joten yrityksen maksaman yhteisöveron lisäksi sen Kouvolassa asuva henkilöstö maksaa ansiotuloveroa Kouvolaan.
- Isoissa urakoissa voi olla paljon paikallisia aliurakoitsijoita, jotka eivät näy ostolaskutilastoissa. Tilapalvelut seuraa suurimmissa rakennusurakoissa paikallisten urakoitsijoiden ja materiaalitoimittajien käyttämistä alihankintana. Esimerkiksi elokuussa käyttöönotetun uuden Sarkolan koulun aliurakoitsijoista ja –konsulteista 23 %:n kotipaikka oli Kouvola ja näiden osuus kaikkien aliurakoiden ja –konsulttien yhteenlasketuista urakkasummista oli 26 %. Seuranta on jatkuvaa ja luvut muuttuvat rakennusurakoiden edetessä. Huomioitavaa on, että isoista investoinneista Valkealan monitoimitalon ja Naukion päiväkodin rahoitus toteutetaan kiinteistöleasingilla, joten niiden osalta rakentamista koskevat ostolaskut eivät näy kaupungin kirjanpidossa.
- Tutustu kaupungin ostolaskuihin www.kouvola.fi/avoindata

Kotipaikat

Kouvola

Muu Kymenlaakso = Hamina, Kotka, Miehikkälä, Pyhtää, Virolahti

Uusimaa = Askola, Espoo, Hanko, Helsinki, Hyvinkää, Inkoo, Järvenpää, Karkkila, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Lapinjärvi, Lohja, Loviisa, Myrskylä, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Sipoo, Siuntio, Tuusula, Vantaa, Vihti

Varsinais-Suomi = Aura, Kaarina, Kemiönsaari, Koski TI, Kustavi, Laitila, Lieto, Marttila, Masku, Naantali, Nousiainen, Oripää, Paimio, Parainen, Pyhäranta, Pöytyä, Raisio, Rusko, Salo, Sauvo, Somero, Taivassalo, Tarvasjoki, Turku, Uusikaupunki, Vehmaa

Satakunta = Eura, Eurajoki, Harjavalta, Honkajoki, Huittinen, Jämijärvi, Kankaanpää, Karvia, Kokemäki, Loimaa, Merikarvia, Nakkila, Pomarkku, Pori, Rauma, Siikainen, Säkyä, Ulvila

Kanta-Häme = Forssa, Hattula, Hausjärvi, Humppila, Hämeenlinna, Janakkala, Jokioinen, Loppi, Riihimäki, Tammela, Ypäjä

Pirkanmaa = Akaa, Hämeenkyrö, Ikaalinen, Juupajoki, Kangasala, Kihniö, Kuhmoinen, Lempäälä, Mänttä-Vilppula, Nokia, Orivesi, Parkano, Pirkkala, Punkalaidun, Pälkäne, Ruovesi, Sastamala, Tampere, Urjala, Valkeakoski, Vesilahti, Virrat, Ylöjärvi

Kotipaikat

Päijät-Häme = Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Nastola, Orimattila, Padasjoki, Sysmä

Etelä-Karjala = Imatra, Lappeenranta, Lemi, Luumäki, Parikkala, Rautjärvi, Ruokolahti, Savitaipale, Taipalsaari

Etelä-Savo = Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pertunmaa, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava

Pohjois-Savo = Iisalmi, Joroinen, Kaavi, Keitele, Kiuruvesi, Kuopio, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Tuusniemi, Varkaus, Vesanto, Vieremä

Pohjois-Karjala = Heinävesi, Ilomantsi, Joensuu, Juuka, Kitee, Kontiolahti, Lieksa, Liperi, Nurmes, Outokumpu, Polvijärvi, Rääkkylä, Tohmajärvi, Valtimo

Keski-Suomi = Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Kannonkoski, Karstula, Keuruu, Kinnula, Kivijärvi, Konnevesi, Kyyjärvi, Laukaa, Luhanka, Multia, Muurame, Petäjävesi, Pihtipudas, Saarijärvi, Toivakka, Uurainen, Viitasaari, Äänekoski

Etelä-Pohjanmaa = Alajärvi, Alavus, Evijärvi, Ilmajoki, Isokyrö, Isojoki, Jalasjärvi, Karijoki, Kauhajoki, Kauhava, Kuortane, Kurikka, Lappajärvi, Lapua, Seinäjoki, Soini, Teuva, Vimpeli, Ähtäri

Kotipaikat

Pohjanmaa = Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Kruunupyö, Laihia, Luoto, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersöre, Pietarsaari, Uusikaarlepyy, Vaasa, Vöyri

Keski-Pohjanmaa = Halsua, Kannus, Kaustinen, Kokkola, Lestijärvi, Perho, Toholampi, Veteli

Pohjois-Pohjanmaa = Alavieska, Haapajärvi, Haapavesi, Hailuoto, Ii, Kalajoki, Kempele, Kuusamo, Kärsämäki, Liminka, Lumijoki, Merijärvi, Muhos, Nivala, Oulainen, Oulu, Pudasjärvi, Pyhäjoki, Pyhäjärvi, Pyhäntä, Raahel, Reisjärvi, Sievi, Siikajoki, Siikalatva, Taivalkoski, Tyrnävä, Utajärvi, Vaala, Ylivieska

Kainuu = Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi

Lappi = Enontekiö, Inari, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kittilä, Kolari, Muonio, Pelkosenniemi, Pello, Posio, Ranua, Rovaniemi, Salla, Savukoski, Simo, Sodankylä, Tervola, Tornio, Utsjoki, Ylitornio

Ahvenanmaa = Maarianhamina, Finström, Geta, Hammarland, Jomala, Saltvik, Sund, Eckerö, Lemland, Lumparland, Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga ja Vårdö

A person is seen from behind, kayaking on a calm lake. They are wearing a blue long-sleeved shirt and a yellow life vest. The kayak is green. The background shows a dense forest of evergreen trees under a clear sky. The water is slightly rippled. A bright yellow banner is at the top left, and a blue banner is at the bottom.

KOUVOLOLA

Kiitos!

Yhteystieto Etunimi Sukunimi